

OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ
w Trzemesznie ul. T. Kościuszki 35

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI

za rok 2022

Trzemeszno, marzec 2023 roku

1. Wprowadzenie:

Zgodnie z art. 110 ust.9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzemesznie przedkłada sprawozdanie z działalności Ośrodka w 2022 roku.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzemesznie jest samodzielną jednostką organizacyjną Gminy, powołaną uchwałą Rady Miejskiej dla realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej, w ramach zadań gminy i zadań z zakresu administracji rządowej.

Działa w oparciu o ustawę o samorządzie gminnym, ustawę o pomocy społecznej, Statutu uchwalonego przez Radę Miejską i następujące ustawy:

- 1) o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 2) o finansach publicznych,
- 3) świadczeniach rodzinnych,
- 4) o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- 5) o przeciwdziałaniu przemocy,
- 6) o ochronie zdrowia publicznego,
- 7) o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- 8) o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży,
- 9) o zatrudnieniu socjalnym,
- 10) o działalności pożytku publicznego i wolontariacie,
- 11) o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- 12) o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- 13) o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- 14) o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- 15) o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 16) o systemie oświaty (pomoc o charakterze socjalnym dla uczniów),
- 17) o Karcie Dużej Rodziny,
- 18) o dodatku osłonowym,
- 19) o dodatku węglowym,
- 20) o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła,
- 21) o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej
- 22) inne zadania zgodnie z uchwałami Rady Miejskiej, zawartymi umowami i porozumieniami.

Zgodnie z brzmieniem ustawy o pomocy społecznej Ośrodek Pomocy Społecznej jest narzędziem instytucji polityki społecznej państwa mającym na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Ma za zadanie wspierać osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwiać im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Ustawowo zobowiązany jest również do podejmowania innych zadań wynikających z rozeznanych potrzeb gminy.

Ośrodek współpracuje w tym zakresie, na zasadzie partnerstwa, z organami administracji samorządowej, rządowej, organizacjami społecznymi, Kościołem katolickim i innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami prawnymi i fizycznymi.

Realizując zadania Ośrodek Pomocy Społecznej ma na celu dążenie do poprawy jakości życia słabszych społecznie i ekonomicznie mieszkańców miasta i gminy, osób przebywających na jego terenie, dbałość o zapewnienie prawidłowego rozwoju i funkcjonowania rodzin przeżywających trudności i kryzysy, budowanie właściwych relacji między jej członkami, właściwe pełnienie przez nich ról społecznych, wspieranie ich dążeń do usamodzielnienia, bezpieczeństwo oraz właściwy rozwój i wyrównywanie szans dzieci i młodzieży, przeciwdziałanie demoralizacji, patologiom i wykluczeniu społecznemu mieszkańców gminy.

Wypełniając swoje zadania Ośrodek kieruje się zasadami równości, pomocniczości, solidarności oraz subsydiarności, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli. Rozeznaje i realizuje potrzeby obywateli i potrzeby wskazane przez władze gminy. Realizując działania wynikające z zapisów strategii rozwiązywania problemów społecznych. Prowadzi obsługę organizacyjno – techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego.

W celu właściwej realizacji coraz większej ilości zadań wiedza pracowników musi wykraczać poza problematykę pomocy społecznej i obejmować szerokie spectrum informacji koniecznych w procesie udzielania pomocy osobom i rodzinom tego wymagającym. Coraz bardziej istotne staje się również stosowanie interdyscyplinarnych rozwiązań, pogłębianie współpracy i budowanie partnerstw na rzecz pobudzania szeroko pojętej aktywności osób i rodzin trafiających do systemu pomocy społecznej.

Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje swoje obowiązki zgodnie z zasadami celowości, legalności i gospodarności w zakresie wydatkowania środków finansowych, obowiązującymi standardami oraz zasadami etyki zawodowej.

2. Plan finansowy oraz jego wykonanie:

Tabela nr 1. Plan finansowy Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzemesznie i jego wykonanie z podziałem na zadania własne gminy i zadania zlecone gminie w 2022 r.

Zadania	Plan	Wydatki	Stopień wykorzystania środków budżetowych w %
Zadania własne gminy	3.771.786,32	3.646.401,50	96,68
Finansowane z budżetu gminy	3.217.363,00	3.121.704,95	97,03
Dofinansowywane dotacją z budżetu państwa	554.423,32	524.696,55	94,64
Zadania zlecone gminie	15.448.759,44	14.790.227,33	95,74
Fundusz Pomocy – pomoc Ukrainie	139.703,00	96.540,03	69,1
Fundusz Przeciwdziałania COVID-10	12.360.300,00	8.460.875,86	68,5
Razem	31.720.548,76	26.994.044,72	85,1

Opracowanie własne

3. System pomocy społecznej:

W roku 2022 pomocą społeczną w formie świadczeń pieniężnych, usług oraz pracy socjalnej objęto łącznie 200 rodzin. (w roku 2021 -194 rodzin)

Liczba osób w rodzinach świadczeniobiorców wynosiła 327 .

Tabela nr 2 : Liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną

Wyszczególnienie	Liczba rodzin			Liczba osób w tych rodzinach		
	20120r	2021 r	2022 r	2020 r	2021 r	2022 r.
Pomoc ogółem	158	194	200	295	336	327
Pomoc w ramach zadań własnych	157	184	190	237	295	282
Pomoc w ramach zadań zleconych	15	11	10	63	46	45
Praca socjalna ogółem	66	81	208	97	159	379

Opracowanie własne

Kryterium dochodowe uprawniające do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej wynosiło odpowiednio:

- dla osoby samotnie gospodarującej - 776 zł

► dla osoby w rodzinie – 600 zł

Pomoc społeczna kierowana jest do osób lub rodzin dotkniętych różnymi dysfunkcjami.

Najczęstszymi powodami korzystania z pomocy społecznej w roku 2022 była długotrwała i ciężka choroba – 149 rodzin - (w roku 2020 – 126 rodzin, w roku 2021 – 141 rodzin).

Tabela nr 3: Powody przyznania pomocy

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin ogółem			Liczba osób w rodzinach		
	2020 r.	2021 r.	2022 r	2020 r.	2021 r.	2022 r
ubóstwo	76	88	98	123	152	150
bezdomność	5	3	5	6	3	5
Potrzeba ochrony macierzyństwa	13	13	14	42	45	47
w tym: wielodzietność	2	2	3	13	13	13
bezrobocie	35	41	47	76	82	93
niepełnosprawność	64	70	65	111	124	98
Długotrwała lub ciężka choroba	126	141	149	180	204	205
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	17	22	17	50	74	54
w tym: rodziny niepełne	14	19	15	41	59	48
rodziny wielodzietne	3	2	4	14	14	24
Przemoc w rodzinie	1	4	3	3	15	12
Alkoholizm	13	14	25	15	15	30
Narkomania	1	1	1	1	1	1
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	5	5	0	5	5	7
Zdarzenia losowe	1	1	3	1	1	8
Sytuacja kryzysowa	0	0	0	0	0	0

Opracowanie własne

3.1. Zasilki i pomoc w naturze

Do świadczeń pieniężnych realizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w roku 2022 należały:

- zasiłek stały,
- zasiłek okresowy,
- zasiłek celowy i specjalny celowy,
- wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznawane przez sąd.

Zasiłek stały jest świadczeniem przysługującym osobom niezdolnym do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnym do pracy z powodu niepełnosprawności, spełniającym kryterium dochodowe.

W roku 2022 pomocą tą objęto 55 osób na kwotę **326 969 zł** (w tym dotacja 261 575 zł).

Zasiłek okresowy to świadczenie przysługujące w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość otrzymania uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Przyznawany jest osobom i rodzinom, w których dochód jest niższy od kryterium dochodowego.

W roku 2022 z pomocy tej skorzystało 25 osób na kwotę **46 290 zł** (w tym dotacja 23 145 zł).

Zasiłek celowy to świadczenie przyznawane w celu zaspokojenia niezbędnych potrzeb bytowych, w szczególności na pokrycie kosztów zakupu żywności, leków, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych napraw w mieszkaniu. Do otrzymania zasiłku celowe uprawnione są również osoby lub rodziny, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej. W tego rodzaju przypadkach świadczenie to może być przyznane niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi.

Jeżeli osoba lub rodzina marnotrawi przyznane świadczenia, celowo je niszczy lub korzysta w sposób niezgodny z przeznaczeniem bądź marnotrawi własne zasoby finansowe, może nastąpić ograniczenie świadczeń lub odmowa ich przyznania.

W przypadku odmowy przyznania świadczenia albo ograniczenia wysokości lub rozmiaru świadczenia z pomocy społecznej uwzględnia się sytuację osób będących na utrzymaniu osoby ubiegającej się o pomoc lub korzystającej z pomocy (dobro dzieci). Ustawa o pomocy społecznej daje również możliwość przyznania pomocy w formie świadczenia niepieniężnego.

Specjalny zasiłek celowy jest bezzwrotnym świadczeniem przyznawanym w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających określone w ustawie kryterium.

W roku 2022 z pomocy w formie zasiłków celowych skorzystało 67 osób na kwotę **40 790 zł** (w tym 3 osoby zasiłek specjalny celowy na kwotę 750 zł).

Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadanie z zakresu administracji rządowej zlecone gminie w zakresie wypłaty wynagrodzeń za sprawowanie opieki nad osobami ubezwłasnowolnionymi całkowicie lub częściowo, zgodnie z postanowieniami Sądu w konkretnej sprawie.

Liczba opiekunów 1 -tj. 12 świadczeń na kwotę **3 000 zł**.

3.2. Świadczenia niepieniężne realizowane na podstawie ustawy o pomocy społecznej

Do świadczeń niepieniężnych zaliczają się między innymi:

- praca socjalna,
- poradnictwo specjalistyczne,
- usługi opiekuńcze, w tym specjalistyczne,
- kierowanie i opłacanie kosztów pobytu w domu pomocy społecznej,
- kierowanie do ośrodków wsparcia,
- składka na ubezpieczenie zdrowotne

3.2.1. Praca socjalna

Ustawa o pomocy społecznej kładzie szczególny nacisk na pracę socjalną, która jest świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Podstawowym zadaniem pracownika socjalnego jest szczegółowe rozeznanie sytuacji osoby/rodziny oraz stworzenie wielopłaszczyznowej diagnozy, na podstawie której konstruowany jest plan pracy z rodziną.

Praca socjalna to zespół metodycznych czynności podejmowanych w określonym celu, świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym, jak również w celu zapobiegania pogarszaniu się ich sytuacji.

Celem pracy socjalnej jest umożliwienie, wspieranie lub wywoływanie zmiany sposobu funkcjonowania osoby i rodziny oraz jej otoczenia, a także wzmacnianie potencjału osób i rodzin do przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych.

Kluczowymi elementami w pracy socjalnej, wpływającymi na jej jakość oraz skuteczność są: relacja, komunikacja i motywowanie.

Podstawą nawiązywania i budowania relacji są **zasady pracy socjalnej**, w szczególności: zasada podmiotowości, zasada obiektywizmu, zasad poufności.

Nawiązanie relacji z osobą lub rodziną jest kluczowym elementem procesu pomocowego i decyduje o skuteczności pracy socjalnej. Etapy metodycznego postępowania w pracy socjalnej to kolejno: diagnoza i ocena, wyznaczenie celów działania, opracowanie planu działania i budowanie indywidualnego pakietu usług, realizacja planu działania, systematyczna ewaluacja działań oraz ewaluacja końcowa.

Ilość rodzin objętych pracą socjalną przez pracowników socjalnych w roku 2022 – **208 rodzin.**

3.2.2. Interwencja kryzysowa

Pracownicy socjalni podejmowali działania na rzecz osób i rodzin w celu zapobiegania pogłębianiu występujących dysfunkcji w ramach interwencji kryzysowej. Polega ona na udzieleniu bezpośredniego wsparcia osobie lub rodzinie przeżywającej sytuację szeroko rozumianego kryzysu np. dotkniętej przemocą, przeżywającej chorobę psychiczną własną lub członka rodziny, kryzys powstały w wyniku nagłej zmiany sytuacji życiowej, straty etc. Działania o charakterze interwencyjnym podejmowane są wobec osób i rodzin bez względu na posiadany przez nie dochód.

W ramach interwencji kryzysowej udzielano w szczególności wsparcia emocjonalnego, poradnictwa specjalistycznego, pomocy terapeutycznej oraz schronienia.

3.2.3. Poradnictwo specjalistyczne

Psycholog

Specjalistyczne poradnictwo psychologiczne prowadzone było w ramach :

- działalności Punku Konsultacyjnego
- umowy zlecenia w Świetlicy Środowiskowej.
- umowy zlecenia w Dziennym Domu Senior +

Prawnik

Usługi z zakresu porad prawnych były udzielane przez kancelarię, która obsługuje Urząd Miejski Trzemeszna oraz w ramach nieodpłatnej pomocy prawnej (dyżury prawnika w Urzędzie Miejskim).

3.2.4. Usługi opiekuńcze świadczone osobom starszym, chorym i niepełnosprawnym

Obowiązkiem gminy jest również świadczenie usług opiekuńczych osobom, które z powodu wieku, stanu zdrowia, niepełnosprawności lub innych przyczyn wymagają pomocy w wykonywaniu codziennych czynności życiowych, pielęgnacyjnych, kiedy członkowie rodziny nie mają możliwości zapewnić dostatecznej pomocy bądź opieki.

Usługi świadczone są przez opiekunki domowe zatrudnione w Ośrodku Pomocy Społecznej na podstawie umowy o pracę (w razie konieczności również na podstawie umowy zlecenia). Pomocą w formie usług opiekuńczych w roku 2022 objęto 72 osoby (w roku 2021 – 68 osób).

Udzielono 14 084 świadczeń (1 godzina usługi).Koszt ogółem **614 914 zł.**

Z tytułu ustalonych decyzjami administracyjnymi odpłatności, zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej, za świadczone usługi osoby z nich korzystające wniosły w ciągu całego roku 2022 odpłatność w kwocie **29.837,43 zł** (w roku 2021 – 28.686 zł).

Od dnia 1 maja 2018 r. zgodnie z Uchwałą Nr LVIII/567/2018 r. z dnia 28 marca 2018 r. Rady Miejskiej Trzemeszna, osobom które ukończyły 85 rok życia usługi opiekuńcze świadczone są nieodpłatnie.

W roku 2022 był kolejnym rokiem, w którym gmina przystąpiła do realizacji Programu „Opieka 75+”. W ramach wsparcia finansowego dla gmin z Programu, na podstawie art. 115 ust.1 ustawy o pomocy społecznej otrzymaliśmy dotację celową w kwocie **37.174,50 zł** (w roku 2020 40.406 zł.). Wysokość dotacji celowej z budżetu państwa nie mogła przekroczyć 50 % kosztów realizacji zadania (tj. świadczenia usług opiekuńczych dla osób, które ukończyły 75 lat).

Ośrodek Pomocy Społecznej świadczy również pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi na terenie gminy Trzemeszno. Dostosowane są one do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności i obejmują między innymi: zabiegi rehabilitacyjne, konsultacje psychologiczne, konsultacje pedagogiczne, konsultacje logopedyczne. Usługi świadczyła firma, która została wyłoniona w drodze przetargu.

Z tej formy pomocy skorzystało 10 dzieci (w roku 2021 -11 dzieci).

Koszt realizacji świadczeń wyniósł **176 460 zł** - w całości sfinansowany ze środków Wojewody Wielkopolskiego (zadanie zlecone gminie).

3.2. 5 Kierowanie do domów pomocy społecznej i ponoszenie kosztów pobytu mieszkańców

Osoby w podeszłym wieku, osoby przewlekle somatycznie chore, psychicznie chore, osoby niepełnosprawnością intelektualną, z niepełnosprawnością fizyczną, które wymagają całodobowej opieki, a którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych mogą skorzystać z pomocy w formie wsparcia całodobowego. Instytucjonalną formą wsparcia całodobowego są domy pomocy społecznej, które świadczą usługi opiekuńcze, bytowe, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązujących standardów. Formy i zakres usług wynikają z indywidualnych potrzeb mieszkańców z uwzględnieniem świadczeń z tytułu powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego.

W roku 2022 - 2 osoby zostały umieszczone w DPS.

W ubiegłym roku poniesiono odpłatność za pobyt 17 osób (w roku 2021 – 17 osób) w domach pomocy społecznej na łączną kwotę **682 313 zł** (w 2021 r. -546 528 zł). Odpłatność ta stanowiła uzupełnienie odpłatności mieszkańców. Rodzina zobowiązana do alimentacji na rzecz swoich członków rodziny umieszczonych w DPS wniosła do budżetu gminy w roku 2022, odpłatność w wysokości **24.404,28 zł** (w roku 2021 – 22.135 zł).

Pełen koszt utrzymania w domu pomocy społecznej wynosił w 2022 r. , w zależności od rodzaju domu, w granicach **od 4 568,48 zł do 5.097,61 zł** (w 2021 r. od 3.994, zł do 4 709,30 zł) **miesięcznie.**

Na dzień 31.12.2022 r. 2 osoby oczekiwały na umieszczenie w DPS ,w tym 1 osoba skierowana na podstawie postanowienia sądu.

3.2.6. Prowadzenie Dziennego Domu Senior +

Dzienny Dom Senior + funkcjonuje w strukturach Ośrodka Pomocy Społecznej, zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej Trzemeszna. Uczestnicy zajęć w Dziennym Domu Senior + to osoby w wieku 60+ , nieaktywne zawodowo. W roku 2022 z usług skorzystało 25 osób. Działalność Domu polega na realizacji podstawowych usług mających na celu udzielenie pomocy w czynnościach dnia codziennego, na zapewnieniu jednego dwudaniowego gorącego posiłku dziennie oraz innych usług wspomagających, dostosowanych do potrzeb seniorów.

Zakres usług świadczonych przez DD Senior+ w Trzemesznie obejmuje w szczególności:

- 1) terapia zajęciowa w ramach, której odbywały się warsztaty: **z argoterapii** (krawiectwo, garncarstwo, wikliniarstwo, ogrodnictwo), **arteterapii** (zajęcia plastyczne – techniczne, bibliotekoterapię, taniec, muzykoterapię), **socjoterapii** – trening umiejętności społecznych i interpersonalnych, trening życia codziennego, **terapii ruchem** – grupowa gimnastyka ogólnousprawniająca oraz gimnastyka z elementami kinezyterapii, spacer, zajęcia sprawnościowe na sali ćwiczeń, zajęcia relaksacyjne, rekreacyjne, ćwiczenia koordynacji wzrokowo – ruchowej, **terapii tańcem** – zajęcia rytmiczne, zabawy taneczne, **ćwiczenia pamięci** – gry i układanki logiczne, krzyżówki, zgadywanki tematyczne, rebusy, konkursy tematyczne, **zajęcia edukacyjne** -pogadanki profilaktyczne (dot. zdrowia, bezpieczeństwa, współczesnych zagrożeń dla seniora), informacyjne z wybranych dziedzin kultury, sztuki, muzyki, literatury, religii, **zajęcia kulinarne** – ćwiczenia pamięci i sprawności manualnej dłoni poprzez przygotowywanie prostych dań i deserów,
- 2) zajęcia z fizjoterapeutą – wpływ na poprawę zdrowia w kontekście medycznym – zajęcia indywidualne oraz grupowe, na miarę potrzeb i możliwości seniorów z wykorzystaniem sprzętu rehabilitacyjnego,
- 3) zajęcia ruchowe – fitness, pilates – wpływ na poprawę kondycji, treningi „nordic walking”, ćwiczenia relaksacyjne i oddechowe z wykorzystaniem niezbędnych przyrządów,
- 4) muzykoterapia: doskonalenie śpiewu w grupie z akompaniamentem, słuchanie koncertów, wspólne śpiewanie pieśni biesiadnych z wykorzystaniem sprzętu muzycznego i materiałów dydaktycznych.

- 5) Zajęcia z psychologiem – wpływ na poprawę nastroju uczestników i kondycji psychofizycznej. Sesje odbywały się grupowo oraz indywidualnie.
- 6) Praca socjalna – możliwości przystosowawcze, funkcjonowanie w społeczeństwie oraz zwiększanie zdolności do rozwiązywania problemów i radzenia sobie z zadaniami w życiu codziennym.

Całkowity koszt zadania **321.299,95** w tym środki w ramach Programu 79.231,74 zł. Osoby te wniosły do budżetu gminy odpłatność w wysokości **25.322,72 zł**.

3.2.7. Świetlica środowiskowa

Od dnia 9 maja 2018 r. funkcjonuje w strukturach Ośrodka Pomocy Społecznej Świetlica Środowiskowa.

Organizacja i funkcjonowanie Świetlicy Środowiskowej jest zadaniem własnym gminy realizowanym na podstawie art. 176 ust.1 pkt. c ustawy z dnia 8 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Na dzień 31.12.2022 r. do świetlicy zapisanych było 24 dzieci (w roku 2021- 24 dzieci).

Dzieci i młodzież podczas pobytu w Świetlicy nadrabiali zaległości w umiejętnościach edukacyjnych, przygotowywali się do zajęć szkolnych, sprawdzianów i prac klasowych, odrabiali zadane prace domowe.

Wychowawcy uczyli ich planowania swojej pracy, systematyczności, organizacji czasu, tworzenia celów i planu ich realizacji. Prowadzono szereg zajęć wychowawczych, kulturalnych, sportowych i profilaktycznych. Odbywały się zajęcia na temat zdrowego odżywiania, właściwej higieny osobistej, dbania o porządek i czystość. Uczniowie uczą się samodzielności, właściwego podejścia do obowiązków, regularności i odpowiedzialności. Podczas zajęć nabywają umiejętności życiowe, społeczne i emocjonalne, uczą się radzenia z trudnościami, ze zmianą i stratą oraz rozwiązywania konfliktów.

Oprócz dużego nastawienia na pomoc w nauce, uczniowie uczą się też sposobów na mądre i aktywne spędzanie czasu wolnego (lekcje nauki na rowerze, podchody, gry planszowe, edukacyjne, pamięciowe i logiczne, gry i zabawy na boisku szkolnym, placach zabaw, gry zespołowe – piłka nożna, siatkówka , „dwa ognie” itp.). Wychowankowie korzystają również z wycieczek organizowanych w celu poznania historii miast ościennych, wyjazdy do kina, wyjazdy na basen, wyjazdy na plażę, wyjazdy na kręgle itp.

W ramach zajęć profilaktycznych podjęto działania edukacyjno – informacyjne w zakresie negatywnych skutków nadużywania alkoholu i choroby alkoholowej. Wychowankowie Świetlicy posadzili krokusy – symbol trzeźwości w ogrodzie Dziennego Domu Senior+, z którym placówka współpracuje.

W trakcie 2022 r. zrealizowano zajęcia „Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej”.

Jest to program rekomendowany przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Dbając o właściwą postawę dzieci, regularnie dbają One o miejsca pamięci narodowej – odwiedzają pomnik w Kociniu, pomnik w Niewolnie, a także cmentarz parafialny w Trzemesznie. Wychowawcy Świetlicy zorganizowali w 2022 r. konkurs „Piękne są nasze barwy ojczyste” dla wychowanków oraz dla uczniów klas 1-3 oraz 4-6 ze Szkoły Podstawowej nr 1 i Szkoły podstawowej nr 2 w Trzemesznie. Celem konkursu była promocja postaw patriotycznych wśród dzieci. Chętne dzieci korzystały z dożywiania w formie obiadu w stołówce Szkoły Podstawowej nr 1. Wychowawcy świetlicy w realizacji zadań współpracują z pedagogami Szkoły Podstawowej nr 1 i nr 2. Dzieci wymagające wsparcia korzystają z świetlicy z pomocy psychologa (20 godzin miesięcznie).

Działalność Świetlicy jest w całości finansowana ze środków pochodzących z wpływów z tytułu opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż alkoholu. Całkowity koszt zadania to **147.240 zł**.

3.2.8. Zadania realizowane przez Środowiskowy Dom Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami i Chorych Psychiczenie w Trzemesznie.

Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzi postępowania administracyjne w celu skierowania do ŚDS osób zainteresowanych, ale zadania i ich realizacja zostały przedstawione w odrębnym sprawozdaniu sporządzonym przez Kierownika ŚDS (od 1.01.2014 r. ŚDS funkcjonuje jako samodzielna jednostka).

3.2.9. Udzielenie schronienia.

Schronisko dla bezdomnych jest całodobową placówką oferującą schronienie osobom nie posiadającym własnego miejsca zamieszkania. Warunkiem skierowania do schroniska dla bezdomnych jest wyrażenie zgody przez bezdomnego i deklaracja do podjęcia stałej współpracy z pracownikiem socjalnym oraz chęć wyjścia z bezdomności.

W roku 2022 skierowano 4 osoby do schroniska dla bezdomnych. Łączny koszt tych świadczeń to kwota **28 100 zł** (w tym 1 osoba w schronisku z usługami opiekuńczymi). Z uwagi na brak schroniska dla bezdomnych na terenie gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej posiada zawartą umowę z jednym ze schronisk w celu możliwości kierowania osób wymagających tej formy wsparcia. Schronisko zostało wyłonione w drodze zapytania ofertowego.

3.2.10. Świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów

Świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów są realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej na podstawie ustawy o systemie oświaty.

Pomoc wypłacono w łącznej kwocie **47.064 zł**, w tym środki od Wojewody **37.652 zł**

Liczba przyznanych stypendiów - dla 33 uczniów (rok 2021 – 48 uczniów).

3.2.11. Inne świadczenia niepieniężne

Opłacanie składek za osoby uprawnione do zasiłku stałego

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej osobom uprawnionym do pobierania zasiłku stałego jest opłacana składka na ubezpieczenie zdrowotne.

W 2022 r. składki opłacono 53 osobom. Roczny koszt świadczeń wyniósł 28 516 zł.

Asystent rodziny

Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudnienia asystenta rodziny (1 etat) ,posiadającego kwalifikacje określone w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Asystent realizował pracę z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej. W okresie realizacji zadania wsparciem objęto 11 rodzin (w roku 2021 – 9 rodzin).

Na realizację zadania wydano kwotę **79.923 zł**.

Zadaniem asystenta rodziny jest wspieranie rodziny wychowującej dzieci, zagrożonej wykluczeniem społecznym, poprzez zmianę wzajemnych relacji osób w rodzinie, podniesienie samooceny, pomoc w wykonywaniu najprostszych czynności, gospodarowanie budżetem domowym itp. Ważne tu jest podejście do każdej rodziny indywidualnie, do jej problemów, co powinno służyć rozwojowi kompetencji poszczególnych członków tj. rodziców i dzieci. Zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny, które powodują jej dysfunkcje, takie jak uzależnienia, przemoc, zaniedbania, bezradność najczęściej prowadzą do objęcia dzieci z tych rodzin opieką zastępczą. Jednym z bardzo ważnych narzędzi jest w takiej sytuacji wprowadzenie do rodziny asystenta rodziny.

W trakcie roku 2022r. Zorganizowano dla rodzin Program Aktywna Rodzina. Celem projektu było przede wszystkim wzmocnienie rodzin w codziennym funkcjonowaniu, poprzez wyposażenie w narzędzia i nowe umiejętności w radzeniu sobie w trudnych sytuacjach oraz zaopatrzenie w nowe wiadomości związane z żywieniem i bezpiecznym korzystaniem z internetu. W projekcie zaplanowano zajęcia dla całej rodziny:

1. warsztaty kompetencji wychowawczych dla rodziców,

2. trening umiejętności społecznych dla dzieci
3. mądre planowanie zakupów i zdrowych posiłków,
4. spotkanie dotyczące bezpieczeństwa dzieci i młodzieży

W warsztatach wzięło udział **45 osób**.

Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego

Zespół Interdyscyplinarny stanowi element gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Działa na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Został powołany Zarządzeniem Burmistrza z dnia 22 lutego 2018 roku. W jego skład wchodzi 18 osób (pracownicy socjalni, pedagodzy szkolni, przedstawiciele: policji, GKRPA, Świetlicy Środowiskowej, służby zdrowia, organizacji pozarządowych). Celem nadrzędnym pracy przedstawicieli Zespołu jest realizacja zadań nałożonych ustawą, w tym bezpośrednia praca z osobami doświadczającymi i stosującymi przemoc w rodzinie w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty”.

Posiedzenia zespołu odbywały się co kwartał. Posiedzenia grup roboczych w każdym przypadku kiedy wpływała „Niebieska Karta”. W roku 2022 do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 40 Niebieskich Kart. Łącznie Zespół pracował ze sprawami 61 rodzin (wszystkie objęte procedurą Niebieskiej Karty).

Realizacja zadania w sprawie załatwiania spraw i wydawania decyzji dotyczących potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej

W roku 2022 przyznano prawo do świadczeń opieki zdrowotnej 30 osobom (w roku 2021 – 32 osoby), wydając w tym zakresie decyzje administracyjne.

Oplaty za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. w o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej Gmina Trzemeszno zapłaciła za pobyt **18** dzieci (w roku 2021 – 18 dzieci)) w rodzinach zastępczych kwotę **173.298 zł** (w roku 2021 – 147 022 zł)

Oplaty za dzieci przebywające w domach dziecka

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Gmina Trzemeszno zapłaciła za pobyt **1** dziecka (w roku 2021 – 1 dziecko) w domu dziecka kwotę **25.644 zł** (w roku 2021 – 42.264 zł).

4. Realizacja programów i projektów.

W niniejszym rozdziale zamieszczono szczegółowe informacje dotyczące realizowanych projektów i programów.

4.1. Pomoc udzielana w ramach programu rządowego „Posilek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023

Rządowy Program „Posilek w szkole i w domu” zapewnia pomoc zarówno osobom starszym, niepełnosprawnym, o niskich dochodach, jak i dzieciom, które wychowują się w rodzinach znajdujących się w trudnej sytuacji.

Działania realizowane w ramach Programu:

1. finansowanie posiłków w placówkach oświatowych i innych dla osób spełniających kryteria programu,
2. przyznawanie i wypłacanie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności,
3. przyznawanie świadczeń w postaci produktów żywnościowych.

Do udzielenia pomocy w zakresie dożywiania mają zastosowanie przepisy ustawy o pomocy społecznej. Pomoc może być przyznana osobom i rodzinom, których miesięczny dochód netto w roku 2022 nie przekraczał 150% kwoty kryterium dochodowego: tj. kwoty 1 164 zł w przypadku osoby samotnie gospodarującej oraz kwoty 900 zł na osobę w rodzinie.

W Ramach Programu przyznawano i wypłacano świadczenia pieniężne na zakup posiłku lub żywności oraz przyznawano świadczenia w postaci produktów żywnościowych. Łączna wartość udzielonej pomocy **14 740 zł** (dla 80 osób).

4.2. Realizacja Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2021– 2027 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym

Celem programu jest wsparcie osób i rodzin podlegających deprywacji materialnej polegającej na braku możliwości zaspokojenia potrzeb żywnościowych.

Na terenie gminy zadanie było realizowane przez Parafiany Zespół Caritas.

Do zadań Ośrodka Pomocy Społecznej należało wydawanie skierowań dla osób zakwalifikowanych do programu.

Żywność była wydawana w lokalu przy Pl. Kosmowskiego 3, osobom zakwalifikowanym do Programu (osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, spełniające kryteria określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej i których dochód nie przekracza 200 % kryterium

dochodowego uprawniające do skorzystania z pomocy społecznej, tj. 1.552,00 zł dla osoby samotnej i 1 200,00 zł dochód w rodzinie. Osoby potrzebujące otrzymywały artykuły: mączne, mleczne, mięsne, olejowe, cukier, warzywa i owoce.

W 2022 r. wydano 233 skierowania (pomoc dla 585 osób).

4.3. Program „Karta Dużej Rodziny”

Rodziny wielodzietne objęte Programem posiadają uprawnienia do korzystniejszego od ogólnie obowiązującego dostępu do towarów, usług oraz innych form działalności.

Kartę Dużej Rodziny może otrzymać członek rodziny, w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica **mają** na utrzymaniu przynajmniej troje dzieci, czyli:

- ojciec i matka,
- macocha lub ojczym (małżonek jednego z rodziców),
- dzieci.

Karta jest przyznawana niezależnie od dochodu w rodzinie:

- rodzicom – na całe życie,
- dzieciom – do ukończenia 18 lat,
- dzieciom, które dalej uczą się w szkole lub studiują – do ukończenia nauki, maksymalnie do ukończenia 25 lat,
- dzieciom niepełnosprawnym – na czas obowiązywania orzeczenia o niepełnosprawności.

W 2022 roku

- wpłynęły 152 wnioski o wydanie Kart Dużej Rodziny,
- 331 osobom wydano karty tradycyjne,
- 331 osobom wydano karty elektroniczne,
- 331 osobom wydano karty tradycyjne i elektroniczne.

Od czerwca 2020 r. Gmina Trzemeszno przystąpiła do realizacji Wielkopolskiej Karty Dużej Rodziny (zasady takie same jak przy KDR).

- Wpłynęły 24 wnioski o wydanie Wielkopolskiej Karty Dużej Rodziny,
- 88 osobom wydano karty.

4.4. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Głównym celem Programu Było zwiększenie skuteczności działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Trzemeszno. Program zakładał kompleksowość i interdyscyplinarność działań

ujętych w ramy sprawnie funkcjonującego systemu ukierunkowanego na wsparcie i ochronę osób doświadczających przemocy, edukację i pomoc w korygowaniu zachowań osób stosujących przemoc w rodzinie oraz edukację społeczeństwa. Program koordynowany był przez Zespół Interdyscyplinarny, a jego realizatorem są instytucje i organizacje zobligowane do działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzemesznie,
- Urząd Miejski Trzemeszna,
- Komisariat Policji w Trzemesznie,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Trzemesznie,
- Palcówki oświatowe,
- placówki służby zdrowia,
- organizacje pozarządowe.

4.5. Program „Wspieraj Seniora”

W roku 2022 Gmina realizowała pomoc w formie wsparcia Seniorów w wieku 70 lat i więcej, którzy w obowiązującym stanie epidemii zdecydowali się na pozostanie w domu. Usługa wsparcia polegała w szczególności na dostarczeniu zakupów obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze i środki higieny osobistej.

4.6. Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”:

W 2022 r. Gmina Trzemeszno kolejny raz przystąpiła do realizacji zadania w ramach resortowego programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”.

Celem programu jest usługa asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności wydane na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych albo orzeczenie równoważne do wyżej wymienionego.

Z pomocy tej skorzystało 6 osób na kwotę **121.580 zł.**

4.7. Pilotażowy projekt pn.: „Wielkopolski System Opieki Seniora”.

Projekt „Wielkopolski System Opieki Seniora” finansowany jest ze środków Samorządu Województwa Wielkopolskiego w latach 2021 – 2022, realizowany jest przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Poznaniu. Ma na celu utrzymanie osób starszych w naturalnym środowisku zamieszkania poprzez wprowadzenie zdalnych usług (deinstytucjonalizacja). Celem szczególnym projektu jest:

- wykorzystanie usługi teleopieki jako formy profilaktyki w celu utrzymania samodzielności seniora,
- wykorzystanie usługi teleopieki w celu wzmocnienia samodzielności osoby starszej w naturalnym środowisku oraz wsparcie dla opiekunów nieformalnych,
- zmiana podejścia do opieki nad osobami starszymi, samotnie zamieszkującymi.

Realizacja projektu polega na świadczeniu na rzecz osób starszych, samotnie zamieszkujących całodobowego telecentrum obsługiwanego przez ratowników medycznych i monitorowaniu tych osób za pomocą opasek do teleopieki. W naszej gminie z pomocy tej korzysta 10 osób.

4.8 Dodatek osłonowy

Realizowany na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym, jako zadanie zlecone gminie.

Do dodatku osłonowego uprawnione były osoby, których kryterium dochodowe nie przekroczyło na osobę samotną 2100 zł, a na osobę w rodzinie 1500 zł.

Pomoc w formie dodatków osłonowych otrzymały **1922 osoby** na łączną kwotę **1.297.523 zł.**

4.9 Dodatek węglowy

Realizowany na podstawie ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym, jako zadanie zlecone gminie.

Dodatek węglowy przysługiwał osobie w gospodarstwie domowym w przypadku, gdy głównym źródłem ogrzewania gospodarstwa domowego jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane paliwami stałymi, wpisane lub zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków. Przez paliwa stałe rozumie się węgiel kamienny, brykiet lub pelet zawierający co najmniej 85% węgla kamiennego.

Ogółem wpłynęło 3580 wniosków o wypłatę dodatku węglowego. Pomoc wypłacona została **2638 osobom** w kwocie 3000 zł jednorazowo. Łączna kwota wypłaconych świadczeń to **7.914.000 zł.**

4.10 Dodatek dla gospodarstw domowych w związku z wykorzystywaniem niektórych źródeł ciepła

Realizowany na podstawie ustawy z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw.

Dodatek dotyczył gospodarstw domowych, których główne źródło ciepła to:

- 1) kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane peletem drzewnym, drewnem kawałkowym lub innym rodzajem biomasy
- 2) kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG ,
- 3) kocioł olejowy,

Dodatek wypłacany był jednorazowo i wynosił:

- 3000 zł w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy, zasilane peletem drzewnym lub innym rodzajem biomasy, z wyłączeniem drewna kawałkowego,
- 1000 zł w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy, zasilane drewnem kawałkowym,
- 500 zł w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG,
- 2000 zł w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł olejowy.

Z pomocy skorzystało **205 osób** , na łączną kwotę **414 000 zł**.

4.11 Dodatek elektryczny

Realizowany na podstawie ustawy ustawy z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej.

Składanie wniosków o dodatek elektryczny rozpoczęło się 1 grudnia 2022 r. , a termin ich realizacji to 31 marca 2023 roku.

5. System świadczeń rodzinnych i wychowawczych

5.1. Zasiłki rodzinne oraz dodatki do zasiłków rodzinnych

W roku 2022 wypłacono 10 704 świadczeń rodzinnych na kwotę 1 238 714 zł.

Tabela nr 4 zasiłki rodzinne wraz z dodatkami wypłacone w 2022 r.

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (w zł)	Rodzaj świadczenia
Zasiłki rodzinne z dodatkami	10704	1 238 714	
Zasiłki rodzinne	7414	866381	95 zł na dziecko w wieku 0-5 r.ż. 124 zł na dziecko w wieku > 5-18 r.ż. 135 zł na dziecko w wieku > 18-24 r.ż.
Dodatki do zasiłków rodzinnych w tym:	3290	372333	
Urodzenia dziecka	27	27000	1 000,00 zł
Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	71	27 418	400,00 zł
Samotnego wychowywania dziecka	234	44 965	193 zł miesięcznie na dziecko, nie więcej niż 386 zł, 273 zł w przypadku dziecka niepełnosprawnego, nie więcej niż 546 zł
Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	519	55193	90 zł na dziecko do 5 roku życia 110 zł na dziecko > 5 roku życia
Rozpoczęcia roku szkolnego	424	42302	100 zł na dziecko raz w roku
Podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	699	50 795	113 zł – na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła 69 zł – na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła
Wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	1 316	124660	95,00 zł
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	68	68 000	1 000,00 zł
Świadczenie rodzicielskie	332	309158	Max 1000 zł miesięcznie przez 12 m-cy
Zasiłki rodzinne z dodatkami przyznawane w ramach koordynacji	0	11030	Kwota nie może być mniejsza niż 20 zł

Opracowanie własne

5.2. Świadczenia opiekuńcze

W 2022 r. wypłacono 5 839 świadczeń opiekuńczych na kwotę 3 535 854 zł.

Tabela nr 5 Świadczenia opiekuńcze wypłacone w 2022 r.

Świadczenia opiekuńcze	Liczba świadczeń	Wysokość świadczenia (w zł)	Wypłacona kwota świadczeń	Osoba uprawniona
Zasiłki pielęgnacyjne	4 539	215,84 zł	979 290	▶ Niepełnosprawne dziecko, ▶ Osoba niepełnosprawna w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, ▶ osoba, która ukończyła 75 lat, ▶ Osoba niepełnosprawna w wieku powyżej 16 roku życia legitymująca się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 r.ż.
Świadczenia pielęgnacyjne	1 181	2 119 zł	2 482 961	Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej: ▶ matce bądź ojcu dziecka, ▶ faktycznemu opiekunowi dziecka, ▶ osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną, ▶ innym osobom, na których – zgodnie z przepisami Kodeksu rodzinnego – ciąży obowiązek alimentacyjny (z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności). Osobom innym niż spokrewnione w pierwszym stopniu z osobą wymagającą opieki przysługuje świadczenie pielęgnacyjne, gdy spełnione są łącznie następujące warunki: - rodzice osoby wymagającej opieki nie żyją, zostali pozbawieni praw rodzicielskich lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, - nie ma innych osób spokrewnionych w pierwszym stopniu, są małoletnie lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, - nie ma faktycznego opiekuna dziecka ani osoby będącej rodziną zastępczą spokrewnioną lub legitymują się one orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. ▶ wyłącznie rodzicom lub opiekunom dzieci z niepełnosprawnością powstałą do 18 roku życia lub do 25 roku życia – w przypadku gdy dziecko było w trakcie nauki.
				▶ Każda osoba, na której zgodnie z przepisami Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego ciąży obowiązek alimentacyjny – by go otrzymywać, osoba ta musi zrezygnować z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością

Specjalny zasilek opiekuńczy i zasilek dla opiekuna	119	620,00 zł	73 603	sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się: - orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności lub - orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego, codziennego współudziału opiekuna dziecka w procesie leczenia, rehabilitacji i edukacji. ► Osobie, której łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 764,00 zł.
--	-----	-----------	--------	---

Opracowanie własne

5.5. Składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne

Osobom, które pobierają świadczenia pielęgnacyjne i specjalny zasilek opiekuńczy Ośrodek Pomocy Społecznej opłaca składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne .

Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe – 1 028 świadczeń na kwotę **548 071 zł**,

Składki na ubezpieczenie zdrowotne - 515 świadczenia na kwotę **83 909 zł**

5.6. Świadczenie „Za życiem”

Ustawa o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” z dnia 4 listopada 2016 r. wprowadziła wypłatę jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Wysokość jednego świadczenia wyniosła 4 000,00 zł

Tabela nr 6 Wydatki w zakresie realizacji Ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” w 2022 r.

Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (w zł)
2	8 000

Opracowanie własne

5.7. Świadczenie wychowawcze

Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzemesznie realizował do dnia 30 kwietnia 2022 r. zadania określone w ustawie z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci

jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej. Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Świadczenie wychowawcze przysługuje: matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka, opiekunowi prawnemu dziecka. Od 1 lipca 2019 roku świadczenie wychowawcze przysługuje na każde dziecko w rodzinie do dnia ukończenia przez dziecko 18 roku życia.

Świadczenie wychowawcze wypłacono dla 2570 dzieci na łączną kwotę **1 264 812 zł.**

6. Fundusz Alimentacyjny

6.1. Świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego

W roku 2022 wypłacono należne świadczenia **66 rodzinom**. W rodzinach uprawnionych do świadczeń było 102 osób. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie więcej niż 500 zł miesięcznie na osobę uprawnioną. Przyznanie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego. Świadczenia te przysługują, jeżeli dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 900 zł.

Tabela nr 7 Świadczenia alimentacyjne wypłacone w 2022 roku.

Świadczenia alimentacyjne	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń
Wypłacone świadczenia alimentacyjne z funduszu alimentacyjnego z tego na osobę uprawnioną w wieku:	1 313	549686
0-17 lat	1 194	503376
18-24 lat	119	46310
25 lat i więcej	0	0

Opracowanie własne

6.2. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych

Na terenie gminy w 2022 r. było **121** dłużników alimentacyjnych. W stosunku do dłużników prowadzono następujące postępowania:

- przeprowadzano wywiady alimentacyjne i odbierano oświadczenia majątkowe od dłużników,
- kierowano zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa określonego w art. 209 § 1 KK oraz wnioski o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 2 KK,
- kierowano wnioski o zatrzymanie prawa jazdy dłużnikowi alimentacyjnemu,
- kierowano wnioski o podjęcie działań wobec dłużników zamieszkujących na terenie innych gmin,

- sporządzano decyzje dotyczące uznania dłużników alimentacyjnych za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych,
- sporządzano wezwania i zestawienia dotyczące przyznanych świadczeń oraz stanów należności dla dłużników oraz przeprowadzano dalsze postępowania,
- kierowano do organów egzekucyjnych wnioski oraz informacje dotyczące przyłączenia do postępowania egzekucyjnego,
- otrzymywaliśmy wnioski z organów właściwych wierzycieli o podjęcie działań wobec dłużników zamieszkałych na terenie gminy,
- aktualizowano w każdym miesiącu listy dłużników w Biurach Informacji Gospodarczej (obecnie 5 Biur).

Kwoty zwrócone przez dłużników w roku 2022 **tj. 322 589,73 zł**, w tym pozostające w budżecie gminy **64 933,35 zł**.

7. ZATRUDNIENIE

Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzemesznie zatrudniał na podstawie umowy o pracę 28 osób (stan na 31 grudnia 2022 r.) w tym:

- 4 pracowników socjalnych – pracujący w terenie ,
- 1 osoba referent - administracja ,
- 3 osoby w dziale księgowości,
- 3 osoby w dziale świadczeń rodzinnych (w tym 1 na urlopie rodzicielskim)
- dyrektor,
- 1 asystent rodziny,
- 2 wychowawców w świetlicy środowiskowej,
- 11 pracowników obsługi (w tym 1 osoba na świadczeniu rehabilitacyjnym),
- 2 osoby w Dziennym Domu SENIOR+
- oraz 2 osoby na podstawie umowy zlecenia (1 osoba do pomocy przy dodatkach węglowych oraz 1 opiekunka).

Zatrudnieni pracownicy na przestrzeni 2022 roku uzupełniali swoje kwalifikacje uczestnicząc w wielu organizowanych szkoleniach tematycznych, dotyczących pomocy społecznej, przemocy w rodzinie, świadczeń rodzinnych, bezpieczeństwa , aktualnie wprowadzanych do realizacji dodatków itp. (szkolenia typu online i stacjonarne).

8 . Potrzeby i kierunki działań na 2022 rok

Prognozy demograficzne na kolejne lata w wyraźny sposób wskazują, że rozwój polityki senioralnej jest ważnym wyzwaniem dla samorządów, dla których jednym z podstawowych zadań jest zaspokojenie potrzeb społeczności lokalnej.

- ▶ Kontynuacja działalności Dziennego Domu SENIOR +, w tym wypracowanie optymalnych warunków sprzyjających aktywizacji seniorów, ewentualne zwiększenie liczby miejsc,
- ▶ aplikowanie o środki w ramach programu wieloletniego „Senior+” na lata 2021 – 2025,
- ▶ aplikowanie o środki w ramach programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”,
- ▶ koordynacja realizacji usług opiekuńczych,
- ▶ udział gminy w programie „Opieka 75+”,
- ▶ współpraca z innymi podmiotami działającymi na rzecz seniorów,
- ▶ współpraca w utworzeniu Gminnej Rady Seniorów.

Kolejnym ważnym zagadnieniem, które powinno być uwzględnione w priorytetowych działaniach w obszarze zabezpieczenia społecznego jest wielopłaszczyznowe wsparcie rodzin z dziećmi w celu wzmocnienia ich funkcji opiekuńczo wychowawczej.

- ▶ aplikowanie o środki w ramach rządowego programu „Asystent rodziny”,

Grupą wymagającą wsparcia są niewątpliwie rodziny i osoby dotknięte niepełnosprawnością. Kontynuacja dotychczasowych działań w ramach realizowanych projektów i programów jak również rozwój świadczonych usług pozwoli na poprawę funkcjonowania osób niepełnosprawnych w życiu społecznym poprzez stymulację do podejmowania różnego rodzaju aktywności.

- ▶ udział gminy w programie rządowym „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”,
- ▶ udział gminy w pilotażowym projekcie pn. „Wielkopolski System Opieki Seniora”,
- ▶ rozwój specjalistycznych usług opiekuńczych,
- ▶ podjęcie działań dot. utworzenia na terenie gminy mieszkań chronionych

Realizacja ustawowych zadań w obszarze pomocy społecznej będzie wzbogacana działaniami prowadzonymi w ramach różnych projektów i programów takich jak:

- ▶ Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa
 - ▶ Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Trzemeszno na lata 2021 – 2026
 - ▶ program rządowy Posiłek w szkole i domu na lata 2019 – 2023
- jak również aplikowanie o środki na realizację nowych przedsięwzięć.

W roku 2022 Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach rządowej pomocy Ośrodek będzie realizował pomoc w formie dodatku elektrycznego oraz refundacji podatku VAT dla gospodarstw domowych zgodnie z ustawą z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu.

Sporządziła:

Lucyna Buzala

Dyrektor

Ośrodka Pomocy Społecznej